

עיר	הדלקת נרות	צאת שבת
ירושלים	19:02	19:53
לנוהגים 40 דק' 18:42		
תל אביב	19:00	19:51
חיפה	19:02	19:54
באר שבע	19:00	19:52
רבנו תם	20:45	
ח' אייר תשפ"ג		

גליון 251

מנחת אברהם לב אחד

בראשות הרב גלעד כליף שליט"א

כולל אברכים, ישיבה, מדרשות לננוט, מרכזי ערב, קרוב לננוט, הפצת מידע בנושא יהדות ותמיכה במשפחות נזקקות.

פרשת אחרי מות קדושים

העלון מוקדש:

הצלחתם של:

משפחת שמאי, בתייה בת רונת שירה, ליאור בת אולגה-מזל, הלן בת יפה, רחמים בן בת-ציון, יניר בן הלן, שני בת סמדר, חוהיה רות בת יפה, דורין בת מיכל וישעיהו בן זהבה, בתאל מרסל בת מרים, דור ירין בן אולגה-מזל, ששון בן הלן, חנה בת בתיה, יאיר בן שמחה אילנה, דוד בן סמדר שמחה, אוריאל בן שרה, שירה בת ליאור.

לרפואתם השלמה:

אביגיל פעשא בת שרה, פנינה בת צילה, מעיין בת ליאורה-מזל, מיכאל מנחם מנדל בן אביגיל פעשא, רחל בת מזל, חי ינון יהודה בן ורד, דליה בת נעמי, אפרים בן דליה, שירה בת אסתר, זאב בן אהרון, הללי בת רות זוהר, שרה בת גולסון, אלין בת נעמי אסתר, לורין בת חנה, חנה בת רחל, טליה רות בת גל סגל, ינון חיים בן נורית יוכבד, סימן טוב שמעון בן אורלי, נחום בן חנינה, חיים בן שרה, רעיה רחל בת שרה, יעל בת דליה אהרון בן אסתר נופרת, רעיה רחל בת שרה, יוסף בן רינה, גבריאל בן עזיה, ינון בן לירון.

לעילוי נשמת:

דניאל בן רות, חנינה בן אסתר, יהודה בן בת-ציון, ענבל אפרת בת סימן, דוד אברהם בן יפה גזליה, שמואל בן גוהאר, שלום בן באיה, ניסים בן השמט, משה מסגנון בן רחל, נתנאל בן תרנג'יה, יחיא בן יהודה, חיים אליהו בן אהובה, יצאל בן דסה, איריס בת זהבה, רמונדה בת חביבה, סבב בן ג'מילה, מרים בת רחל, אסתר בת לאה, איתי בן ירדנה אלעד אליעזר חי בן רבקה, שמעון בן סעדה, מרדכי בן חנה יפה, ג'מילה בת זילפה, גזלי בת סיביל, צביה בת שני, אברהם שמואל בן שרה, יצחק בן שרה, יעקב בן שרה, משה בן אברהם, אליהו בן פרחא, אברהם בן יעל, אילנה בת רינה, סמדר שמחה בת רות.

להקדשת העלון חיינו:

052-6111881

בת ישראל יקרה!

מדרשת "מנחת אברהם לב אחד"

סיני פסגת אבא

מוזמנים אותך לקבל את ההכנה הטובה ביותר לחיים משמחים, מלאי תוכן רוחני ובעלי משמעות ועוצר! והכל באווירה חמה וביתית

לפרטים הרבנית אביב 050-8293664

לקבלת העלון בנוואטסאפ

שילחו את המילים "להצטרף לעלון".

למספר - 052-6111881

לקבלת העלון באימייל

שילחו את המילים "להצטרף לעלון".

mahavalev1@gmail.com

הרב גלעד כליף שליט"א

בפרשת אחרי מות נעמק ברש"י הקדוש על הפסוק: "וְכָפַר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטְּמֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְשָׁעֵיהֶם לְכָל חַטָּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאַהֲל מוֹעֵד הַשָּׁנָה אֹתָם בְּתוֹךְ טַמְאָתָם".

רש"י הקדוש כותב: "השוכן איתם בתוך טומאותם - אף על פי שהם טמאים, שכינה ביניהם!"

לכולנו יש רגעים שאנו יודעים עמוק בפנים שאנו לא בסדר. לשון הרע שנפלט, עוד רגע של עצבים, חוסר דוגמא אישית אל מול הילדים. מעשים אלו שנוגדים את רצונו יתברך יוצרים מחיצות בינינו לבין הבורא יתברך, וממילא טומאה נתפסת בנו. ככל שמספר העבירות גדל, המחיצות והריחוק מה' גם גדלים, עד לנקודה שאדם חס ושלום יכול להרגיש שאין לו קשר עם הבורא יתברך. לא פלא שלאחר עבירה אדם מרגיש ריחוק, קשה לו לתפוס את הספר, לשמוע שיעור, הופך לעצבני, הריחוק שנוצר עושה את שלו. רש"י נותן לנו חבל הצלה נפלא - שגם אם חס ושלום אדם ירד למקומות הנמוכים ביותר, ממש בתוך עולם הטומאה, שידע - ה' מחכה לו! השכינה הקדושה בכבודה ובעצמה לא זזה מאף יהודי לעולם!

רש"י כתב לנו את שורות אלו, לא רק בשבילנו כשאנו לפעמים בנפילות, אלא גם למען אחינו הרחוקים. חובה עלינו להבין ולהפנים את הנקודה הזו שאחינו הרחוקים קדושים! שכינה שורה עליהם! כשם ששכינה לא זזה מחורבות בית המקדש, כך גם שכינה לא זזה מאף יהודי, גם אם הוא בבחינת 'חורבן בית' רוחני. כואב לראות שלעיתים מתפתחת אצלנו התנשאות על אחינו הרחוקים. נכון, הדרך בחוץ אצלם שגויה, ללא עתיד ותכלית. נכון, חובה עלינו להיזהר ולשמור את עצמינו שלא להיגרר ולהתרחק ממקומות ואנשים שמסכנים אותנו רוחנית. אך אין זה אמור לגרוע מההרגשה שאני אוהב אותו ודואג לו. חשוב לזכור שאם הגאולה לא באה זה לא בגלל אחינו הרחוקים. הם טועים. לא יודעים. וגם אם יודעים זו ידיעה מעוותת מתוך שנאה שקיבלו דרך התקשורת. אז מדוע לא באה הגאולה? בגללנו! אנחנו אשמים. עלינו לזכור שבמגרש הכדורגל אם שחקן יגע בכדור בידו אז מיד הוא מקבל כרטיס אדום ומסולק מהמגרש. אך אם אדם ביצע, שלא נמצא על המגרש ולא חי את כללי המשחק יתפוס כדור ביד, אף אחד

לא יבוא אליו בטענות. למה? כי הוא לא על המגרש! הוא לא מכיר וחי את הכללים.

אנו שחיים תורה מכירים את הכללים - לנו הכרטיס אדום. ואחינו היקרים שביצע, שלא מבינים את עומק הדרך, עומק התורה והמצוות, נקודת הזכות עליהם גדולה משלנו. אם באמת היינו מסתכלים על כל יהודי מתוך הבנה שהקב"ה בכבודו ובעצמו משרה שכינתו עליו, אז ודאי שאנו מחויבים לאהוב אותו ולקרבו. איך אפשר להבין שבתוך טומאתם שכינה שורה? אנשים שנמצאים במקומות כל כך נידחים, במקומות הכי גרועים, גם שם ה' מחכה להם! כמה חסד עושה ה' יתברך בעולמו. זה פשוט לא נתפס. הקב"ה אומר לכל יהודי, שגם אם אתה פוגע בי, הורס אותי, הולך נגדי, עם כל זאת אני איתך... מחכה לך שאולי יבוא רגע קטן של התעוררות, ומשם תחזור בתשובה! כולנו עוברים ועברנו את זה. מחדדים ועד הרחוקים ביותר. רגעים של ריחוק, שאנו יודעים שאנו לא בסדר, ולפתע רגע של התעוררות, של תשובה. מהיכן באה אותה התעוררות? אותו רצון לחזור לדרך הישר? מאותה השראת שכינה שעליה כותב רש"י! הקב"ה לא מוכן לוותר עלינו. אנחנו בניו לנצח וככל שנקדים לחזור בתשובה כך גדול יותר הנחת רוח לפנינו יתברך.

חשוב שנדע שאין אנו באים במאמר זה להקטין מחומרת העבירה או לתת למישהו הבנה שהוא יכול לעשות עבירות ותמיד ה' איתו. חס ושלום. כל העושה כן הרי הוא בבחינת "אחטא ואשוב" ולעולם לא יזכה לשוב בתשובה. ברור שכל סטייה מרצונו יתברך היא מעבר מחיים למוות. במאמר זה אנו באים לעורר את הנקודה שאין יאוש לעולם, ושנעריך ונאהב כל יהודי. גם את הרחוק ביותר. כך חיזקו אותנו. אוי לנו אם היו מתרחקים מאיתנו. עשו בדיוק להיפך ולכן אנו כאן. חיבקו אותנו, הקשיבו לנו, הדריכו אותנו, לא ראו את "טומאתם", אלא רק את "השוכן איתם", את אותה נקודת שכינה שנמצאת עמוק בתוך כל יהודי, ומכח החיבוק הזה התנפצו כל המחיצות ונולד יהודי חדש.

לפעמים אדם מרגיש שגם באלף שנים לא יצליח לעשות שינוי. נופל, קם, מבטיח לה' הבטחות בדמעות, ושוב נופל, ממש על אותם דברים שכבר הבטיח לה' אין סוף פעמים. ותמיד אחרי כל נפילה נכנס הייאוש. "כבר הבטחת. שוב נפלת?". ויצר הרע מכניס לנו בראש שכבר אין טעם. "מה שוב נבטיח? ואז מה, שוב ניפול? עזוב, עדיף לא להבטיח, כנראה שזה גדול עליי. לא חייב להיות 'ממש דתי'. יש המון 'מאושרים' שלא הכי דתיים..."

... המשך בעמוד 2 <<<

מדהים לראות איך כל אחד חושב שהתיקון שלו הקשה מכולם, ואם לאחר היה את התיקון שלו ודאי היה נשאר תקוע גם כמותו. אלו דמיונות. מכיוון שכולנו שונים אחד מהשני אז ודאי שלא ניתן להשוות אותנו אחד לשני.

לכל אחד מאיתנו יש את התיקון שלו וכל אחד מרגיש ששלו הכי קשה. לכן גם אם אנחנו בתוך שעת ניסיון וקשה לנו, וכבר הבטחנו לבורא ונפלנו, ושוב הבטחנו ונפלנו כמו גלגל שלא נגמר, לנו אין עניין כמה פעמים הבטחנו, יש לנו רק עניין אחד- שההבטחה שלך עכשיו תהיה אמיתית ומכל הלב, בכח השכינה הקדושה ששורה עלינו גם במצבים הקשים ביותר, ואז אנחנו בני אדם חדשים!

תמיד לזכור אחי ורעי את דברי הגמרא בירושלמי פאה פ"א הלכה א, ואת מה שפסק הרמב"ם בהלכות תשובה בפ"ג, יד' "אין דבר העומד בפני התשובה!"

אין! פשוט אין אף כח בעולם שיכול למנוע מאיתנו לחזור בתשובה! אם רק נזכור כמה ה' מחכה שנקום ונתחיל מהתחלה!

נסיים בדברי חיזוק היוצאים מהלב של רבי אהרן ראטה זצ"ל, מחבר ה"שומר אמונים" שכתב בלשונו הנפלאה (הביטחון וההתחזקות פרק ו):

"בודאי ובודאי שהקדוש ברוך הוא משתוקק ומצפה לכל בן ישראל שישבו אליו, גם בכל מיני נפילות וירידות, אפילו הוא ממשיך ידו כבר לשאול תחיתו, עם כל זה הקדוש ברוך הוא משתוקק ומצפה אליו! ואם יאמר לך היצר מה תרדמה בזה? כי מחר ממילא תשוב ותיפול אחור, אבל תדע אחי אהובי כי מעולם לא נאבד משום אדם שום מצווה!"

אחי ורעי! גם במצבים הקשים ביותר לעולם לא לשכוח שיש תמיד תשובה. ולא לתת ליצר הרע להכניס אותנו ליאוש ועצבות, אלא פשוט לעשות תשובה. חס ושלום היתה נפילה? מייד לטוֹף את הלב בדמעות של חרטה ולצאת לדרך חדשה עם קבלה לעתיד ודמעות של תקווה ושמחה, מתוך ידיעה שה' רוצה אותי וכל מה שהיה היה, ואני מול ה' כבריה חדשה.

מכל הלב בלב אחד
ובברכת שבת שלום
גלעד כליף

לגמרי. כבר נדלקו בהבטחות ונכבו בנפילות פעם אחר פעם. קרים לגמרי. מי ישתמש בהם? גם אם תנפנף שעות זה לא יעזור. כאן ההפתעה! גם בהם יש חיות! מה ידליק אותם? ההבנה והידיעה של רש"י! - שה' איתי ומחכה לי, ושאיני יאוש בעולם, זה הכח היחידי שנותן לי חיות, שמבעיר בי אש ואפשרות לחיים חדשים גם במקומות הרחוקים ביותר. פעמים רבות נפגשתי עם בחורים שכבר היו מיואשים.. גחלים שרופים. שרופים מהסביבה, מרוב טועה שלא נתן חיבוק כשצריך, מהאיפון.. טוענים שכבר טעמו ואין טעם שוב לנסות.

פה נכנס רש"י לתמונה והופך את המצב.

גם אם נשרפת מאנשים תמיד לזכור שאנשים טועים לא מייצגים את הדרך ושאסור לנו ללמוד מהם על הדרך!

יש המון טועים ואסור להסיק מהם מסקנות. גם אם יהיו מהם המוני אנשים. תמיד לזכור שאמת לא נמדדת בכמויות. כמה מעשנים יש? מליונים. וזה נכון לעשן? אם כולם משקרים נלמד את הילדים שלנו גם לשקר? חס ושלום. בכל מקום יש טועים. בכל בית יש פח זבל, ואין פח הזבל מעיד על הבית. אם אדם לא למד לשחות וטבע בבריכה אז לא נלך לבריכה יותר? ודאי שנלך! הטעות שלו לא מראה על הדרך. אם נלמד לשחות גם נצליח להנות מהבריכה.

לפעמים נח להיתפס באותם טועים כי יש לנו פחדים להכנס לדרך ולעבור שינויים. נח לאנשים לשבת מול מסך הטלוויזיה ולראות דתי גונב, מקלל וכו'. מייד צועק לאשתו "שושי, את רואה, הדתיים האלה..." הוא רק מחכה לאותם טועים על המסך, שיתנו לו את האפשרות להצדיק את מצבו הרוחני, להישאר כמו שהוא- תקוע, ושבגלל הדתיים האלה" הוא נשאר רחוק מה'.

הרי כל אחד יודע שהתורה אומרת במפורש לא לגנוב ושרך ארץ קדמה לתורה, ואותו אחד שראית בטלוויזיה הוא טועה. אך זו מלאכת היצר, למצוא תירוצים לבריחה מעבודה אישית והתחייבות לאמת, וכידוע 'שערי תירוצים' לא ננעלו.

עלינו להיות בוגרים ולהתייחס לבורא ולתורה בלבד, בלי השפעות מבחוץ, ולקבל הדרכה והכוונה. שם האמת. וברגע שהבנו שיש אמת אז ללכת איתה ולא לתרץ לעצמנו חוסר התקדמות רוחנית באף גורם.

נשמור מסורת, את הבסיס". ואז אדם מתחיל להתפשר על עולמו הרוחני. על התפילות, על האשה שרוצה ועתיד ילדיו. חס ושלום על המשכורת לא נתפשר לעולם ולא נוותר על שקל, ובטח לא על בריאותינו ובריאות ילדינו, ואם שילמנו לצימר ומשהו התפספס שם לא נוותר עד שנקבל הכל...אך כשזה מגיע לעולמינו הרוחני, שזה עיקר חיינו, עתידנו ועתיד ילדינו, פתאום לפתע אנו מוותרים ומתפשרים. אותו כח של ייאוש פשוט הורס הכל.

למה כח הייאוש מקבל את העוצמות האלה להרוס אותנו? כי לא השכלנו להבין כמה ה' אוהב אותנו!

מכיוון ששכלנו מוגבל אז אנו תופסים את מידותיו של הקב"ה גם בצורה מוגבלת. לכן בא רש"י ומחדש חידוש נפלא בעולם. שיש פה אהבה שהיא מעבר להשגתנו. אנחנו לא היינו מוכנים כנבירים לאהוב מישהו שרק פוגע בנו, ובאותו זמן שהוא פוגע בנו, גם להשפיע עליו שפע ונקודת קדושה. אצל הבורא יתברך זה אחרת, בזמן שהם בטומאתם, משפיע אהבה אין סופית, ושכינה שורה בתוך טומאתם! וזאת בכדי שלא ניתן חס ושלום יד לעצבות ולייאוש להפיל אותנו, ושנדע שתמיד יש נקודת עידוד שדורשת מאיתנו להרים את עצמנו על ידי תשובה וידוי וקבלה לעתיד! וזה לא משנה גם אם אתה באמת לא מרגיש נעים מה' כי זה משהו שהבטחת כבר המון פעמים. עצם זה שהקב"ה נותן לך עכשיו לחיות ולנשום, זו ההוכחה שה' רוצה אותך, אוהב אותך, ומחכה לך, ושבוודאי לא התייאשו ממך בשמיים! כרגע בתשובה, אתה אדם חדש! ומכח השכינה ששורה עליך אתה יוצא לחיים חדשים! ידועים דברי הבעש"ט הקדוש, שהקב"ה אוהב את הרשע הגדול ביותר בעולם, כפי שאנו אוהבים את הצדיק הגדול ביותר בעולם! זה נתפס? כמה אנו אוהבים את הרב עובדיה זצ"ל? אהבה שלא נתפסת... זו האהבה שיש לקב"ה לרשע הגדול ביותר! ולמה? כי בכל יהודי יש נקודת השכינה שלא זזה ממנו לעולם. לכל יהודי יש את הכח לחזור בתשובה.

יהודי זה כמו גחלים... יש כאלה שבוערים מאליהם, בחסדי ה' יושבים בבתי מדרשות ואש התורה בוערת בקרבם. יש את אלה שהם גחלים לוחשות, לא רואים את האש, אך כמה נפנופי רוח של שיעור תורה וחיבוק, ומיד אותם יהודים בוערים כאש שלהבת. ויש את אלה, שהם גחלים אחרי מנגל. כבר שפכו עליהם מים. שרופים

כאשר אנחנו פועלים באופן מיד, מתוך התלהמות או בשל דחף רגשי - לא תמיד אנחנו פועלים באופן מיטבי. חשיבה שכלית ושקולה, ללא התלהמות, יכולה להועיל הרבה בחיים.

הרשה לעצמך - לסלוח!

יש אופן חשיבה אחד, מסוים, כשהאדם המאמץ אותו יכול לחסוך לעצמו הרבה זמן והרבה כאב לב, ולמנוע מחשבות שליליות. בכוחו של האדם להעניק לעצמו יותר שלווה נפש, ופחות סיכונים להתקף לב וללחץ דם גבוה.

האדם יכול להיטיב עם עצמו. כאשר ירשה לעצמו - לסלוח!

רגשות שליליים כמו עלבון, תסכול, נטירת טינה, שנאה וכעס - ובפרט כעס ש'דוגר' בפנים לאורך זמן - גורמים להרס.

הם הורסים את השמחה ואת השלווה, ומפריעים לתפקוד.

הרגשות הללו הורסים גם את הבריאות. לאדם שסובל מרגשות שליליים לאורך זמן, יש יותר סיכויים ללקות בשבץ, בבעיות לב וכליות, בלחץ גס גבוה, בבעיות-עור, וכמובן, בבעיות עיכול. ללא ספק, גם היכולת השכלית של האדם נפגעת בשל רגשות שליליים כאלו.

נו, אם כן יש מישהו, שמוכן לתת לרגשות השליליים מקום בתוך לבו?

הבעיה היא, שאנחנו לא מזמינים את הרגשות השליליים.

הם נוצרים בנו, אם אנחנו לא מתמודדים מולם באופן נכון.

רגשות של עלבון וכעס, טינה ותסכול, נוצרים פעמים רבות בשל פגיעות, שפוגעים בנו אנשים. החיים אינם איזשהו תהליך סטרילי במעבדה, החיים הם החיים...

המשך יבוא בשבוע הבא בע"ה.

החכה כבדה. הדייג משל והעלה את החכה, אך בקצה הקרס ציפתה לו הפתעה - דג זהב מופלא ומעניין הכי הישר אל תוך עינו, והתחיל לדבר אליו.
"אם תשמר אותי" אמר דג הזהב, "אני מכייל לאלא עבורך שלוש משאלות."
הדייג המופתע נתקף הלא בתחילה, אבל די מהר התאושש. "הבקשה הראשונה שלי היא לקבל רכב טויוטה."
"קבלת", אמר הדג. "מה המשאלה השנייה?"
"המשאלה השנייה שלי היא לקבל עוד טויוטה."
הדג כמעט התחיל למצא מרוב תיארוך. "עוד טויוטה?? בקשה, קבלת. ומה המשאלה האחרונה?"
הדייג לא היסס כלל. "אני רוצה, בקשה, רכב טויוטה נוסף..."
"קבלת", אישר הדג, "אבל אתה מוכן לספר לי, בקבל מה אתה צריך שלושה רכבי טויוטה?"
"ודאי", ענה הדייג, "עכשיו אני אוכל למכור את שלושתם, ולקנות מרצדס חדשה..."

הדייג הזה סתם בזבז שתי משאלות, נכון? אילו היינו במקומו, היינו מבקשים במשאלה הראשונה שלושה רכבי טויוטה או מרצדס, או שהיינו מבקשים שני מיליון דולר, וקונים לעצמנו מה שנרצה, בלי טובות...

בעצם, גם הדייג הזה היה, מן הסתם, יותר מחושבן ויותר יעיל, לולא הייתה הצעת-המשאלות נוחתת עליו במפתיע, ללא הכנה מראש. אם היה לו יותר זמן לחשוב, אולי הוא היה מרוויח יותר.

בני האדם נוטים להיות חכמים, כשהם חווים דעתם במבט מהצד, או לאחר מעשה.

בשבוע שעבר עצרנו בעיצומו של סיפור על לקוחה שמעכתב אדם בחנות בערב ראש השנה והרי הסיפור ממשיך - סיימתי להתפלל, ופתחתי את עיניי, האישה עדיין עמדה שם, ממשיכה בנאומיה. אמרתי לה: "גברתי, אני אעזור לך בשמחה." היא שלחה מבט משתומם. מה קרה לבחור הזה, פתאום? איזה נס גרם לו להסכים, ואפילו להיות אדיב?

עליתי למחסן, ופתחתי את הדלת. האלבום הראשון שהזדקר מול עיניי, היה האלבום שאותו ביקשה האישה. ירדתי למטה, הגשתי לה את האלבום, ואמרתי "גברתי, כתיבה וחתימה טובה."

היא עדיין הייתה קצת המומה, שילמה ויצאה סוף-סוף מהחנות. אני הלכתי לדרכי, בלי לדעת שחיי השתנו מאותו רגע. זמן קצת לאחר החגים, התבשרתי שעברתי את הקורס בהצלחה. התפילה הראשונה נענתה. ומה בקשר לתפילה השנייה, החשובה ביותר?

אני מצרף לך הזמנה לחתונה שלי, שתיערך בעזרת השם בתאריך כ"ה אלול, חמישה ימים לפני ראש השנה. בדיוק כמו שביקשתי "אם אפשר להתחתן, עוד השנה..."

מוסר השכל:

להתגבר זה דבר גדול מאוד!

גם אם לא מצליחים לתקן מידה ולשפר באופן מושלם, חשוב לזכור - אפילו התגברות אחת יכולה לשנות את החיים.

לסלוח ולשמוח

הסליחה - פעולה אחת קטנה (האמת, לפעמים היא קשה מאד-מאד...), מביאה ברכה רבה, לסלוח ול'נסלח', ליחסים ביניהם, ולעולם כולו. אם כן אולי כדאי להתאמץ ביותר, ולהתגבר על הקושי!

(: שלוש המשאלות

סיפור שלא היה: דייג אחד השליך חכה לאים, והמתין בסבלנות. פתאום, נעשתה

בחסד ה' יתברך לקראת החגים נשלחו גם השנה סלי מזון של קמחא דפסחא למשפחות. בכדי שיזנו לקיים את החג בשמחה ובנחת. נביע את תודתנו הגדולה לכל התורמים, העוזרים והמסייעים בפעילות ברוכה זו. תבורכו מפי עליון!

לנו מה לפעול וכיצד לפעול, שהרי "הבא להיטהר מסייעין אותו".

למחשבה יש כוח של תנועה. מחשבה אינה משהו סטטי. לכן מושגים של מחשבות זהות, מוגדרים כטלפתיה. פעמים רבות אנו מתקשרים למישהו והוא אומר לנו "ידעתי לשאול את בן זוגנו משהו והוא עונה לנו לפני ששאלנו, זוהי טלפתיה. זהו כוחה האדיר של המחשבה. ייחודותו של המוח היא ביכולתו לקלוט ולשדר מחשבות.

מרן רבי יוסף קארו, בעל "השולחן ערוך" כאשר כתב את ספרו היה מתענה תעניות רבות, מאחר שהיו לו הרבה שאלות הקשורות לדברים הנכתבים. לאחר שהיה צם, היה נגלה אליו באופן קבוע מלאך בחלום הלילה והיה משיב לו על כל השאלות. באחד מן הימים צם רבי יוסף קארו יממה שלימה ולא טעם מאומה. כאשר עלה על יצועו התגלה אליו שוב המלאך והשיב לו על שאלותיו. למחרת בבוקר נכנס מרן רבי יוסף קארו לבית המדרש וגילה שם מספר תלמידי חכמים יושבים ועוסקים בתורה. הוא כרה אוזנו לשמוע את לימודם, ושמע לתדהמתו את אחד התלמידים מקשה את אותו הקושייה שהייתה לו בליל אמש ולמרבית הפלא שמע כיצד אותו תלמיד חכם ששאל את הקושייה עונה עליה את תשובתו של המלאך, כאילו הדבר פשוט וברור! חלשה דעתו של רבי יוסף קארו – כיצד הוא צם תענית חלום כדי לדעת את התשובה לאותה קושייה, והנה תלמיד חכם יושב כאן מולו ועונה עליה כלאחר יד! המשך בשבוע הבא בע"ה.

המחשבות, בהתאם לדברים איתם אנו מתמודדים. בתוך מכלול המחשבות הללו יש מחשבות רעות ויש מחשבות טובות, הבחירה בסופו של דבר נתונה בידינו – מה לחשוב ומתי.

חשיבה שונה בין איש לרעהו

כשם שלאנשים רבים סוגים שונים של רעיונות, דעות והגיגים, כך מחשבותיהם שונות. בחירתנו תתמקד על מה לחשוב. נצטרך לעקור את המחשבה השלילית, כמו קינאה, שנאה, צרות עין, דיכאון, ייאוש וכדומה. אנו צריכים לשם כך לעקור מתוכנו זיכרונות של אסונות ופשעים שמעודדים אותנו לחשוב שלילי. עלינו להשתדל לא להתקל בדברים שעלולים להביא אותנו לחשיבה שלילית, ולהתמקד בדברים שגורמים לנו אושר, שמחה בריאות והצלחה.

כל דבר מתחיל במחשבה. כאשר לדוגמא מארח מגיש לנו כוס מים, נוכל לחשוב "איזה קמצן, למה הוא לא מביא יותר?", מצד שני תמיד אפשר לחשוב גם "איזה נחמד מצידו לתת לנו לשתות עכשיו, זה בדיוק בזמן". לכל דבר יכולות להיות פרשנויות רבות. וכשאנו משנים את המחשבות לחיוביות, גם הקב"ה גומל לנו ומזרים לנו מחשבות חיוביות לראש. "מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה".

ולא רק למעשה, ההדגשה היא על המשך חשיבה חיובית. אדם מקבל עזרה שמיימית להתמודדות עם המצב בו הוא נתון, אנו מקבלים קול פנימי, קול של קדושה, שאומר

בשבוע שעבר סיימנו בכך שמחשבות רעות הן כמו כל הרגל רע. כשם אי אפשר לעלות על הרכבת אחרי שהיא כבר החלה לנסוע מהתחנה, כך לאחר שמחשבה עוברת בראשינו, קשה מאוד לשלוט בה, ולכן יש למגר אותה מיד. אם חלילה ניתן למחשבות הרעות להיערם זה על גבי זה, אנו למעשה גורמים נזק בלתי הפיך לעצמנו, בו אנחנו נכנסים למצב של דאגה, ייאוש וחרדה בלתי נשלטת.

דרכן של מחשבות שהן מזכירות לאדם את עברו. מחשבות שליליות יזכירו לו את עברו הרע, ומחשבות חיוביות את עברו הטוב. כאשר אנו חושבים מחשבה שלילית, אנו נזכרים מיד במעשים שליליים דומים שקרו לנו בעבר או ששמענו עליהם, וזה רק מדכא ומחליש אותנו. החשיבה החוזרת ונשנית על דבר רע שקרה לנו, גורמת לנו לשקוע באירוע העבר מבלי יכולת להמשיך הלאה בשגרת חיינו ולהתקדם לקראת העתיד.

הקב"ה לא מעמידנו בניסיון שאיננו יכולים לעמוד בו, כשם שניתנים לנו כוחות להתמודד עם מעשינו, כך ניתנים לנו הכוחות להתמודד עם מחשבותינו. הקב"ה מזרים אלינו מחשבות שביכולתנו לשאת. הניסיון שלנו הוא בבחירה שלנו על מה לחשוב ועל מה לא. אדם יכול בעצמו להחליט בעצמו על איזה דברים הוא חושב ועל איזה לא. יש בכוחנו לא רק לנתב את המחשבות שלנו אלא גם לשלוט בהן.

כאשר אנחנו נולדים, מעניק לנו הקב"ה את המחשבות להם אנו זקוקים. לאורך כל שנות חיינו הקב"ה מחליף ומשנה לנו את

פינת הלכה - הראשון הגאון הרב יצחק יוסף שליט"א <

מא. מי שאין לו תפילין עתה, ולפניו תפלה בצבור, ואם ימתין עד שיביאו לו תפילין לא ימצא מנין להתפלל בו, אם הוא רגיל לכוין בתפלתו מתחלתה ועד סופה, עדיף שימתין עד שיגיעו אליו התפילין אף שיצטרך להתפלל ביחידות. ובלבד שלא יעבור זמן תפלה. אבל אם אינו רגיל לכוין בתפלתו [פירוש המלים] או שיש חשש שעל-ידי ההמתנה יעבור זמן תפלה, עדיף שיתפלל עם הצבור בלי תפילין, ויניח תפילין במשך היום כאשר יגיעו לידי, ויחזור לקרוא עם התפילין קריאת שמע, כדי שלא יהיה מעיד עדות שקר בעצמו. ואמנם אם אין לו תפילין והצבור מתפלל, ויכול ליקח תפילין של אחר בהשאלה, מוטב להתפלל עם הצבור בתפילין של אחר, מלהמתין לתפילין שלו ולהתפלל ביחידות. ובלבד שהתפילין של ראש יהיו מונחים במקומן כדת.

מב. מי שיש לו תפילין ומתפלל עם הצבור, אך הצבור מאחרים זמן קריאת שמע, יקדים לקרוא קריאת שמע ביחידות. וגם מי שאין לו תפילין ומתפלל עם הצבור מפני שאינו רגיל לכוין, ומניח אחר כך במשך היום, אם חושש שיעבור זמן קריאת שמע יקרא קריאת שמע בלי תפילין, ואין לו לחשוש משום כל הקורא קריאת שמע בלי תפילין כאילו מעיד עדות שקר בעצמו, מאחר ובמשך היום קורא קריאת שמע עם תפילין. ואף אם יודע שלא יהיו לו תפילין במשך היום מחמת אונס, אפילו הכי לא יבטל מצות קריאת שמע בשביל שקורא בלא תפילין.

מג. מי שאין לו תפילין של רש"י, ויש לו תפילין של רבינו תם, ואם ימתין עד שיגיעו לידי תפילין של רש"י, יעבור זמן תפלה, או שלא ימצא מנין אחר, יניח תפילין של ר"ת בלי ברכה, ויתפלל עם הצבור, ויתן בדעתו להשיג במשך היום תפילין של רש"י כדי להניח [בברכה] ולקרוא בהם קריאת שמע.

מד. מי שיש לו תפילין של יד של רש"י, ותפילין של ראש של רבינו תם [או להיפך], ואינו יכול לשאול מחבירו תפילין של ראש של רש"י, יניח, כדי שיוכל להתפלל עם הצבור עם תפילין, ויתן בדעתו במשך היום להשיג תפילין של ראש של רש"י, ולהניחם בברכת על מצות תפילין. ואם ממילא אין לפניו תפלה בצבור ויכול להמתין עד שישגיג תפילין של ראש של רש"י ולא יעבור זמן תפלה, עדיף שימתין ויתפלל עם תפילין של ראש של רש"י

הבית היהודי - הרב שמחה כהן זצ"ל <

בשבוע שעבר דיברנו על שילוב המחשבה והכוונה במצוות. דוגמא למעשים זוטרים הנחשבים לפעולות כבירות וייחודיות אנו לומדים ממה שכתבו חז"ל במדרש על חנוך:

"כתוב בתורה (בראשית ה, כב): 'ויתהלך חנוך את האלוקים' ואמרו חז"ל כי חנוך תופר מנעלים היה, ועל כל תפירה ותפירה היה מייחד ייחודים לקונו (עיין מדרש תלפיות, ערך 'חנוך'). כתוב הרב אליהו דסלר זצ"ל: "שמעתי בשם רבנו ישראל מסלנט זצ"ל, שביאר המאמר ביאור נחמד, ואמר כי אין הכוונה שבשעת תפירתו היה דבק במחשבות עליונות, כי זה אסור על פי הדין – איך יפנה את דעתו לדבר אחר, בשעה שהוא עוסק במלאכת אחרים אשר שכרוהו, אלא תוכן הייחודים שהיה מייחד, הוא אשר שם על לבו ומחשבתו בכל תפירה ותפירה כי תהיה טובה וחזקה, וכי יהיו המנעלים טובים, למען יהנה לזולתו, וככה ייחד לו ייחודים, כי לא חפץ חנוך בשום דבר אחר זולת החפץ האחד, והשאיפה המיוחדת, להידבק במידות קונו" (מכתב מאליהו' ח"א עמ' 34, וכן עיין ב'דעת חכמה ומוסר' ח"א, סימן סח).

שלמה המלך מלמדנו שאף מי שדואג לעצמו נחשב לאיש חסד ויקבל על כך שכר:

"גומל נפשו איש חסד" (משלי יא, יז). ופירש רבנו יונה:

"ויתכן לפרש עוד כי דיבר על מידת כילות, ואמר כי הטבת האדם לנפשו בכלל דרך החסד הוא, שיתכוון להיטיב לה מיגיע כפיו כפי הצריך לקיום הבריות. כי יקבל האדם שכר על ההטבה לנפשו אם יתכוון להצליח הנפש, ולא לתענוגי הגוף."

כלומר: אדם האוכל כפי צורכו ומשתמש בעולם לקיום גופו, מקבל שכר כגומל חסד. זאת, משום שגופנו שייך לבורא עולם, והופקד בידינו כדי שנקיים באמצעותו את מצוותיו. אכילה נכונה ושינה על פי הצורך היא שמירה על גוף השייך לבורא, ונחשבת לפעולת חסד ולעבודת הבורא בדיוק כמו עזרה לכל אדם אחר שגם הוא יציר כפיו של הקב"ה. בפירושו לאותו פסוק, מתייחס רבנו יונה גם למי שמונע מגופו את צרכיו מתוך מחשבה שאינה נכונה:

"מי שהוא עוכר גופו ומרעב ומסגף עצמו, ייקרא אכזרי, כאשר ייקרא אכזרי העושה רעה לזולתו, כי בעכירת הגוף ייפסדו כוחות הנפש וישחיתוה ממלאכתה ולא תצלח לחכמה ולעבודת השי"ת."

דפי ספרים
לפניו אל ספר טוב
סלה הוצאה לאור

ל"ט מלאכות שבת

עריכה תורנית הרב משה וינד | כתיבה וציון ג. וינד

כל המלאכות שנסעו במשכן אסורות בשבת. בצאלא הוא לך מוצאי מצרים (דור המדבר) בא להורות ליוסי (יד בן זמנינו) את אשר ראו עיניו בעת בנית המשכן. למען ידע לשמור את מצוות השבת כהלכתה...

השומרים הצעירים

קטנים, כן ירבו, והפרנסה קצת קשה, באתי להציע לכבודו הצעה פשוטה, יששכר וזבולון. אני מוכן לתת לך כל חודש 3,000 דולרים למחייתכם, ובחגים אפילו להוסיף יותר, ואנחנו שותפים. זה כבוד גדול בשבילי להיות שותף שלך, והאמן לי הרב תמים שהפרוטה מצויה בכיסי, בשבילי זה לא מאמץ, ואני שנים רבות מחפש שותף כמותך. ר' אהרן ניגש לפתוח את תריסי המרפסת, הסיט את הוילון ואיפשר למשב רוח צונן לחדר לסלון. "אם אני מבין נכון ר' טוויטו, אתה מבקש שותף שיהיה עסוק בלימוד במסירות נפש, ללא ביטול תורה ושאר עניינים". "אכן כן" השיב האורח. "צר לי אדון טוויטו, אני לא הכתובת, טעית בכתובת. באמת לא נורא ר' טוויטו, תמצא אברך יותר מוצלח ממני, לצערי שני הורי החולים נמצאים בביתי כבר למעלה משנה, ושעות רבות מדי יום, אני עסוק בטיפול בהם, כך שההספק שלי בלימוד הוא לא רציני, עם כל הכבוד מאד מחמיאה לי ההצעה שלך, אבל יהודי חייב לדעת שבכל מעשה קניין צריך שתהיה גמירות דעת של שני הצדדים, ושחלילה לא יהיה כאן מקח טעות. אתה מחפש אברך מתמיד שתורתו אומנותו כפשוטו, אבל אני כרגע עד שהורי יבריא... תורתי לא אומנותי, שתה ר' טוויטו... תטעם מהביסקויט, ואשריך שזכית להיות מתומכי התורה. יהי חלקי עמך". ריצ'רד טוויטו ברח ולגס את המים, עיניו הנדהמות הביטו ברב אהרון תמים, ובמבט של הערצה מהול בהערכה הוא עטף את מארחו. "אולי בכל זאת הרב אהרון, אני שמעתי עליך דברים מסולאים מפז... אנה, אני אז מוכן להיות זבולון שלך כבר מעכשיו למרות המצב...". "לא ולא ידידי היקר, לא נעשה מן התורה פלסטר. אתה רוצה לקנות תורה בטוהרה ולא טיפול בשני הורי הסייעודיים, נכון?" ריצ'רד טוויטו יצא לרחוב הלוהט, ומן הרחוב הביט למרפסת הקומה השנייה, וקלט את צלליתו, של אחד האנשים המופלאים שזכה להכיר מעודו.

"מה עשית הרב אהרון? מה עשית? 10 שנים שאני שוקד לשכנע את מר טוויטו הנכבד לעשות הסכם יששכר וזבולון, והנה הוא השתכנע, וסיפרתי לו עליך, על מידותיך התרומיות, והדגשתי בפניו שיעשה הסכם רק איתך כי אין אברך בעל מידות כמותך". כך בכה לתוך השפורפרת חנוך פישמן ידידו מנוער של הרב תמים. "איך שילחת אותו מבלי החתימה על ההסכם? אני פשוט לא מאמין!!!" "תודה חנוך, תגיד לי תודה שהצלתי אותך ממקח טעות, אני מאמין שר' טוויטו ימצא בקרוב יששכר הרבה יותר מוצלח ממני".

להסתפקות במועט, מומלץ לעבור את הקורס בבית משפחת תמים, אגב יש מי שזוכר מקרה שבו דפק גבאי צדקה על הדלת, "הכנסת כלה" ביקש. צ'ק המילגה שהיה תחוב בכיס חולצתו של ר' אהרון ניתן כולו לגבאי, ומה עם אוכל לבית? מסתדרים, אל תשאלו איך. בואו נסכם. הרב אהרון תמים נע על ציר הקדושה שבין הבית והכולל, מחנך את משפחתו להסתפק במועט עם מילגה רזה, ועם המון אמונה שעדיף פת חרבה ושלווה בה, מכל דבר אחר בעולם. הוריו הקשישים של הרב תמים גרו בחו"ל והצליחו לתפקד יפה, עד שכוחם לא עמד להם. כשהם הפכו סיעודיים ונזקקו לטיפול יומיומי על כל המשתמע מכך, בית אבות? בית חולים? מטפל תאילנדי? לא אצל הרב תמים. מיד עם נחיתתם ארצה על כסאות גלגלים, הוא הודיע להם בצורה שאינה משתמעת לשני פנים שהם באים לגור אצלו. תשאלו איך מכניסים שני הורים סיעודיים לדירה בת שניים וחצי חדרים עם תשעה ילדים? ובכן ר' אהרון היה רזיז נבון וחרוץ כדי להשכיר את דירתו הקטנה לאברך צעיר, לשכור דירה בת 4 חדרים עם תוספת מחיר משמעותית, מי ישלם את ההפרש? מי ששילם עד כה, מי שהזין עד כה, הוא ישלם גם את שכר הדירה. הנה כי כן, מטלה חדשה וקדושה קונה שביתה בבית התמימים, טיפול מסיבי בסבא ובסבתא. הרב תמים החליט להקל מעל רעיתו את הנטל הכללי, וימים רבים נשאר בבית לטפל בהוריו. הנוכחות שלו בכולל היתה מועטת, שעות הלימוד התדלדלו להן, אך מה גדולה המצווה לשמח את הוריו ולפנקם עד כמה שידו משגת. מאור פניהם של הוריו, והנחת - שהתמימים הרוו אותם, היו נעלים ומשובבי נפש, "אל תשליכני". ממש כך.

לילה קייצי אחד, נקישות. הרב אהרון תמים תשוש לאחר יום של טיפול בהוריו ובילדיו, ולאחר כמה שעות לימוד קרעים קרעים פותח את הדלת. בפתח איש גבה-קומה נשוא פנים וכובע ברט צרפתי לראשו, "שלום שמי ריצ'רד טוויטו אני בא ממרסיי שבצרפת" נוכל להחליף כמה מילים". ר' אהרון מגיש לו כוס מים קרים ושלווה ביסקויטים ואוזנו כרויה. "תראה הרב תמים, אני שמעתי עליך רבות" פתח האורח באקצנט צרפתי בולט "סיפרו לי על כבודו שהוא שקדן נפלא, תלמיד חכם עצום, המצוי בכל הש"ס והפוסקים, והחבורות שלך לשם ולתפארה, ואני לא מרחיב את הדיבור, בבחינת מקצת שבחו בפניו". ר' אהרון שותק, ודי נבון. "ובכן הרב תמים, אני יודע שכבודו מטופל בתשעה ילדים

"כשמו כן הוא" כך נהגו לומר עליו, שכניו מכריו ומוקיריו של הרב אהרון תמים, אכן כן, הרב תמים היה תמים עם אלוקים וגם עם אנשים, עד כי מיטיבי עין מנקיי הדעת ומטהורי הלב יכלו להבחין כי מדובר בבן עליה מן המיוחדים שבדור. ומדוע רק אלה? התשובה פשוטה, כי ללא איבחון דק מן הדק הטובל ביראת שמים, יכולים היו לחשוב, חלילה, שהתמימות של ר' אהרון נוגעת על קו התפר של הטיפשות, או אולי במחוז חוסר התמצאותו בעולם ועניו, ולא הוא! הרב תמים, אברך כולל שלו ונינוח אב ל- 11 ילדים כ"י, כמעט ולא השמיע קולו או דעתו בשום פורום, למעט ליבון סוגיות הגמרא הנלמדות. שם שמעו אותו שואג, מתפלמס, מחשבן בקול רם, אך לעת ערב עם תום הלימודים בכולל, שוב היה מתכנס בעצמו ומשנן בשלווה ובשקט את הסוגיות שעל סדר היום. מה לו ולהבלי העולם? על גדלותו התורנית, לא היה חולק בקרב מכריו. שמו יצא לפניו כשקדן עצום, וכמי ששואלים אותו בכל מקום בש"ס או בשולחן ערוך ונושא כליו, והוא כבר יענה, ינחה, יוסיף כהנה וכהנה פילפולים וקושיות, עד כי ישאיר את השואלים נדהמים ופעורי פה. ושלא תטעו, שמץ משמץ של גאווה לא נדבק בו. גם כשאמר חבורה עוצרת נשימה, היו עיניו מושפלות וגוו שפוף, מחפש מפעם לפעם את עיניו של ראש הכולל שיהנהן בהסכמה למהלכים שהוא שוזר.

עכשיו נעשה פסק-זמן ונעסוק בעניות, בדלות ובדוחק. ובכן בבית משפחת תמים, הללו, העניות הדלות והדוחק היו בני בית ממש. לא שהיו רעבים אבל לא היה בדיוק מה שרצו, וגם לא בכמות הנדרשת. איך אומרים במקומותינו "חיים מהיד אל הפה", רהיטים? מאן ד'כר שמה, ספה רעועה, ארונות תשושים ושולחן פינת אוכל רועד. נוות ביתו, חנה שתחי', אף פעם לא התלוננה. כמו אשת חיל הבונה בחכמה את ביתה, היא ניווטה את הדוחק והעניות מעלה מטה, האכילה ממה שהיה, וממה שנתרם, משאריות לחם עשתה קציצות נפלאות ועם שארית המילגה של ר' אהרון השתדלה לעמוד מול צרכי השבת הברוכים. לעת ערב פוזרו המזרונים בין המטבח לסלון, והמית הבטנים הקצת מקרקרות, נבלעה לה ברחש מנועיו של המקרר המקרטע. אבל העיקר, באמת העיקר, בבית הזה חייכו ושמחו, ולא התלוננו, כל זאת למרות שעפרון אחד שימש לפעמים שלושה או ארבעה ילדים, וזוג אופניים חלוד עם שלושה גלגלים שימש את כולם, כי זה מה שיש. באמת, אם יש אקדמיה